

DE TROOST BIJ CHRISTUS' WEDERKOMST

Ds. R. D. Anderson, 12 maart 2008

In Zond. 19, v/a 52 benadrukt de catechismus de troost die de wederkomst van Christus ons verschaft wanneer wij onder vervolging komen te staan. Dit thema wordt ook behandeld in art. 37 van de Geloofsbelijdenis. De tijd van het ontstaan van de belijdenisgeschriften was een tijd die gekenmerkt werd door hevige vervolging om het geloof. Het Gereformeerd-zijn kon soms het leven kosten. De Geloofsbelijdenis overdrijft niet wanneer zij waarschuwt dat de opdracht om ons bij de ware kerk te voegen blijft *“zelfs al zouden de overheden en wetten van de vorsten zich daartegen verzetten en al zou er de dood of lijfstraf op staan”* (art. 28). De troost die de gelovigen in zulke omstandigheden tot zich mogen nemen is tweeledig.

Ten eerste, hoeven zij niet bang te zijn voor de dag van het grote oordeel wanneer zij in geloof de Here Christus gevolgd hebben. Omdat Christus zelf onze Rechter is kunnen wij deze troost tot ons nemen, want Hij is het die voor onze zonden aan het kruis betaald heeft! De vloek van de wet is in Hem weggenomen (Gal. 3:13). Dit feit is bijzonder troostvol wanneer aardse rechters de gelovigen veroordelen *juist om hun geloof!* De grote Opperrechter zal hen op de jongste dag vrijstellen! Daarom kunnen zij de onterechte veroordeling en vervolging aan *“met opgeheven hoofd.”*

Ten tweede, mogen zij troost nemen dat Christus bij zijn wederkomst *“al zijn en mijn vijanden aan de eeuwige ondergang”* zal overgeven. De Geloofsbelijdenis (art. 37) zegt het nog sterker. De gelovigen *“verlangen vurig naar het oordeel en putten er rijke troost uit.”* De belijdenis volgt met de gedachte: *“zij (de gelovigen) zullen zien de verschrikkelijke manier waarop God Zich wreekt op de goddelozen, die hen in deze wereld getiranniseerd, verdrukt en gekweld hebben.”* Juist wanneer wij opkomen voor het recht van onze Vader, en *daarom* aangevallen en tegengewerkt worden, mogen wij troost putten uit het feit dat op de jongste dag het onrecht rechtgezet zal worden. Het gaat tenslotte om de eer en om het recht van de Here God zelf.

En toch kunnen vragen bij ons opkomen. Mogen wij *troost* uit de ondergang van andere mensen putten?

Het eerste wat wij moeten beseffen is dat met de woorden *“al zijn en mijn vijanden”* *niet* bedoeld wordt alle (nog op dit moment) ongelovige mensen, maar mensen die zich actief inzetten voor het bestrijden van het evangelie. Het betreft mensen die de duivel gebruikt om actief Christus' kerk naar beneden te halen. Dit is zowel de context van de catechismus en de Geloofsbelijdenis, als van de betreffende schriftpassages die uitdrukkelijk hierover spreken.

Neem bijvoorbeeld Paulus' tweede brief aan de Tessalonicenzen, christenen die ook vervolging moesten verduren om hun geloof. Zo bemoedigt en troost Paulus de Tessalonicenzen:

2 Tess. 1:6-10. ... ⁶*God is inderdaad rechtvaardig: hij zal uw onderdrukkers straffen met onderdrukking* ⁷⁻⁸*en u, die nu onderdrukt wordt, samen met ons van alle last bevrijden wanneer Jezus, de Heer, vanuit de hemel verschijnt. Dan komt hij in een vlammend vuur en omringd door engelen, door wie hij zijn macht manifesteert; dan straft hij hen die God niet erkennen en het evangelie van onze Heer Jezus niet gehoorzamen.* ⁹*Ze zullen voor eeuwig worden verstoten, ver van de Heer en van zijn kracht en majesteit.* ¹⁰*Op die dag komt hij om te worden geprezen door al de zijnen, om te worden geëerd door allen die tot geloof gekomen zijn – ook door u, want u hebt ons getuigenis aangenomen.*

Wij kunnen ook denken aan de zielen van de martelaars onder het altaar in Openbaring 6. Zij waren vervolgd en gedood om het evangelie. Wat bidden zij tot de Here als zij in de hemel gekomen zijn?

Openb. 6:9-11. ⁹*Toen het lam het vijfde zegel verbrak, zag ik aan de voet van het altaar de zielen van al degenen die geslacht waren omdat ze over God hadden gesproken en vanwege hun getuigenis.* ¹⁰*Ze riepen luid: ‘O heilige en betrouwbare Heer, wanneer zult u de mensen die op aarde leven eindelijk straffen en ons bloed op hen wreken?’* ¹¹*Ieder van hen kreeg witte kleren. Verder werd hun gezegd nog een korte tijd geduld te hebben, totdat ook de andere dienaren, hun broeders en zusters die net als zij zouden worden gedood, zich bij hen gevoegd zouden hebben.*

Zij vragen de Here hoelang het gaat duren tot de vergelding van hun vijanden. God geeft een gunstig antwoord, alleen ze moeten even geduld hebben. Dit is een hemels (d.w.z. volmaakt) gebed!

Hieraan moeten wij denken als wij vergeldingspsalmen zingen zoals bijvoorbeeld Pss. 58; 69:23-29; 129; 139:19-24. Het evangelie biedt troost aan. Deze troost vermeerderd zich wanneer wij ons geheel met Christus identificeren. Wij weten dan dat wij onder zijn bewind en bescherming leven, dat wij bezig zijn om voor Hem in dit leven te vechten. Onze persoonlijke vijanden leren wij in Christus lief te hebben (Matt. 5:43-47). Christus' vijanden worden nu onze vijanden, en naar hun ondergang mogen wij verlangen. Terwijl zij zich niet bekeren en blijven volharden in hun weerstand tegen Christus en zijn kerk worden zij *om de eer van onze HERE* veracht (Ps. 15:4¹). De zekerheid van hun vergelding biedt ons in Christus grote troost. *Hij* wordt gerechtvaardigd en groot gemaakt. Om Zijn eer draait ons leven. Prof. Kwakkel zegt het als volgt (i.v.m. een bespreking van Ps. 137):

*Gods zaak en Gods verlossingswerk op aarde moeten voor ons nog net zo centraal staan als voor de gelovigen onder het oude verbond. Omdat Gods zaak de onze is, mogen en moeten ook wij uitzien naar de overwinning van Gods zaak en Gods recht in de wereld en naar Gods straf over hen die zijn verlossingswerk proberen af te breken (zie Op. 18:20; HC vr.52). Daarom legt de HERE ons nog steeds Psalm 137 op de lippen.*²

Dit alles laat onverlet dat van ons verwacht mag worden dat wij bereid zijn zelfs deze vijanden op te rapen indien zij vallen. Gods wet geeft een aantal concrete voorbeelden van de Christelijke omgang met vijanden. Wij mogen niet denken dat wij het recht hebben om aan hun eigendom te komen, sterker nog, wij behoren hun eigendom en leven te beschermen (zie bijv. Exod. 23:4-5). Een oprechte christelijke haat tegen de vijanden van Christus schakelt de opdracht onze naaste lief te hebben niet uit.

De vraag rijst hoe dit alles zich verhoudt met de bekende gebeden van Jezus en van Stefanus. Aan het kruis bad Jezus: *Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen*. Dit lijkt niet op het troost-nemen uit Gods wraak. Toch moeten wij dit gebed in zijn verband lezen. Lucas is de enige die van dit gebed melding maakt. Als de soldaten Jezus naar de plaats van de kruisiging gebracht hebben, lezen wij (Luk. 23:34):

Jezus zei: 'Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen.' De soldaten verdeelden zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen.

Het gebed is uitgesproken ten bate van de Romeinse soldaten die het lot werpen om zijn klederen te verdelen. Het was de taak van deze soldaten om Jezus te kruisigen. Zij wisten niet beter. Dit gebed werd niet uitgesproken ten bate van de Joden die Jezus bespotten. Jezus had zelf melding gemaakt van de wraak die tegen Jeruzalem zou komen (verg. Luk. 19:41-44). De stad zou vernietigd worden (dit was ook één van de aanklachten bij zijn verhooring). Denk ook aan de weëen die Jezus sprak tegen de Farizeeën en Schriftgeleerden (Matt. 23) maar enkele dagen eerder! De vergelding aan Jeruzalem zou komen! Dat had Jezus zeker gesteld. Hij bidt aan het kruis alleen voor de soldaten. Mensen die de Christus bewust bestrijden dragen hun eigen schuld tenzij zij zich bekeren (zie ook Hand. 18:5-6).³

Stefanus bad bij zijn steniging: *Here, reken hun deze zonde niet toe!* Dit gebed was wél uitgesproken ten bate van de Joden die hem stenigden. Maar alweer moeten wij deze woorden in hun verband lezen. Stefanus werd kennelijk gearresteerd vanwege de prediking dat Christus straks Jeruzalem zou vernietigen (Hand. 6:13-14)! Valse getuigen klopten dit op tot laster tegen Mozes, de tempel en God zelf (v.11). Maar het is op zich wel voor te stellen dat Stefanus in zijn prediking de geprofeteerde wraak van Christus over Jeruzalem gepredikt zou hebben. Hij kende Christus als de nog levende koning, een koning die actief bezig was ook, onder meer, met het werk van vergelding tegen Zijn vijanden. Hier moeten wij denken aan de verwoesting van Jeruzalem in 70 na Christus. De relativering van het nut van de aardse tempel in Jeruzalem zien wij ook in Stefanus' verdedigingsrede. Hij vertelt de geschiedenis van Israël met als hoogtepunt dat God niet in een aardse tempel woont! Wat zegt hij dan?

1 Deze psalm gaat meer specifiek over mensen uit Gods kerk die Hem met verharding verlaten en daarom verworpen (afgesneden) worden. Een zondaar in de kerk die opzettelijk blijft zondigen kan niets anders dan aanstoot geven omdat Gods eer in geding is. Zie verder 1 Kor. 5:9-13.

2 G. Kwakkel en B. Vuijk, *Gods liedboek voor zijn volk: Over het lezen en zingen van de Psalmen* (Barneveld: De Vuurbaak, 1991) 50.

3 Het vloek-karakter van deze vergelding aan Jeruzalem kan gezien worden in de symbolische vloek tegen de verdorde vijgeboom. Jezus is op zoek naar vrucht (verg. 21:43). Zie ook Luk. 21:20-36. Jezus noemt de verwoesting van Jeruzalem "de dagen van wraak." Degene die de wraak uitvoert is Hemzelf ("de zoon des mensen"). Vanuit de hemel zal Hij achter de Romeinse legers staan.

Halsstarrige ongelovigen, u wilt niet luisteren en verzet u steeds weer tegen de heilige Geest, zoals uw voorouders ook al deden. (Vergeet niet dat Jezus verklaard had dat verzet tegen de Heilige Geest een zonde is die niet vergeven kan worden) ⁵² Wie van de profeten hebben uw voorouders niet vervolgd? Degenen die de komst van de Rechtvaardige aankondigden hebben ze gedood, en zelf hebt u nu de Rechtvaardige verraden en vermoord, ⁵³ u die de wet ontvangen hebt door tussenkomst van de engelen, maar er niet naar hebt geleefd.’ (Hand. 7:51-53)

De grote zonde van deze Joden is de moord op de Christus. Daarvoor zal God vergelding tegen hen brengen!⁴ Stefanus’ gebed bij zijn steniging is een bewijs dat zijn prediking van vergelding geen verzoek van *persoonlijke* wraak is. Vergelding komt niet voor *zijn* moord, maar voor de moord op Jezus Christus. Hij bidt: *Here, reken hun DEZE zonde niet toe!* De toerekening van de zonde tegen de Christus is al voldoende.

Dit laatste raakt ook het hart van de Catechismus. Allereerst zien wij in Zond. 19 dat in Christus, zijn vijanden mijn vijanden worden. Wij identificeren ons met zijn belangen in dit leven. Ten tweede, wij raken daar zo doordrongen van dat wij onszelf bijzonder gekwetst voelen wanneer kwaad tegen Christus gedaan wordt. Als wij bezig zijn om een Christelijk leven te leiden tot zijn eer en wij daarom vervolgd worden, willen wij ook graag dat onze vijanden vergeld worden omdat zij *Gods* eer aantasten.

Rechtzetting en vergelding behoren wij dan goed te vinden. Wij kunnen troost daaruit putten juist omdat zulke vijanden van God, al hebben zij het evangelie gehoord, bewust kiezen om ertegen te vechten. God zal gerechtvaardigd worden tegen zijn spotters in deze wereld. Natuurlijk willen wij ook dat men tot berouw komt en nederig voor God wordt zoals dat bij ons is gebeurd! Dat staat voorop. Maar wanneer dat geweigerd wordt, blijft onze troost de vergelding op de jongste dag. En als God soms nog uitgesproken vijanden van Hemzelf (denk aan Paulus!) tot bekering brengt, zullen wij Hem te meer mogen prijzen en eren om zijn grote genade.

---

⁴ Het was ook deze prediking van de schuld van deze Joden bij de dood van Christus waarvoor Petrus gearresteerd werd. Zie Hand. 5:27-32.